

יביע אומר - הר גילה

יתרו | גליון 338

כל שבט תשפ"ג

להפצת העלון / הארות / הקדשות
יעקב - 0528445949

זמני היום אופק ירושלים

מוצ"ש ר"ת	מוצ"ש	כניסת שבת
18:35	17:58	17:06

העלון מוקדש לפרופאט והצלחת הגאון הגדול הר' בן ציון מוצפי בן סובה שליט"א | עמית בת תקוה | שיראל בת אור | ר' שלמה בן שושנה ר' רמיאל מני בן שרה| רמיאל בן גזול דוד יהונתן רמיאל בן סובה | רחה בת ג'מילה | לע"ז - צדוק בן חביבה, שושנה שוכהנדלר בת אליהו וחייה יחינו-הנומר בן מזל. ורד פרחיה בת בתיה. שיר בת אסתר | להצלחת- מתפללי בית כנסת 'יביע אומר' הר גילה ה"ו

מורנו ורבנו הלכה למעשה

עפ"י גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף צדוק"ל
ובנו הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א

הלכות שבת: קושר, מתיר ותופר בשבת: (א) הקושר בשבת קשר של קיימא והוא מעשה אומן חייב מדאורייתא, כגון קשר הגמלים וקשר הספנים שבראש הספינה, שקשר כזה הוא מעשה אומן וגם קושרים אותו ללא הגבלת זמן. (חזו"ע ש"ה עמוד מ"ג).

ב הקושר קשר של קיימא ואינו מעשה אומן, איסורו מדרבנן, כגון הקושר חבל בדלי המיועד לשאיבת מים מהבור, שקשר זה הוא מעשה הדיוט. מ"מ כיון שהוא לקיימא איסורו מדרבנן, וכן קשר של אומן אלא שאינו לקיימא, איסורו מדרבנן. ורק קשר שהוא מעשה הדיוט וגם אינו לקיימא, מותר לכתחילה לקושרו בשבת.

ג כל קשר שאסור לקושרו בשבת, אסור גם להתירו, וכל קשר שמותר לקושרו בשבת, מותר להתירו

ד מהו קשר שאינו לקיימא ? כל קשר שאינו מתקיים במשך שבעה ימים, לא נקרא קשר של קיימא ומותר לקושרו בשבת, ולכן מותר לקשור ולהתיר את שרוך הנעליים וכל כיוצא בזה.

ה קשר שקשרו על דעת לא לקיימו, אע"פ שקשר זה לפעמים הוא נמלך עליו ומבטלו לעולם, מותר לקושרו, ולא גזרינן שמא יבטלנו ויהא קשר של קיימא.

ו כל קשר שדרכו של עולם לקושרו לקיימא בקביעות, אסור לקושרו בשבת, ואפ' אם בדעתו של "הקושר" להתירו ביומו, אסור לקושרו, כיון שהולכים אחר דרך העולם, ולכן אסור לקשור חוטי הציצית בטלית בשבת, גם אם דעתו של הקושר להתירם במוצאי שבת, ורק בשעת הדחק כדי להציל רבים מעוון, כגון שנקרע חוט העירוב בשבת, יש להקל לומר לגוי לקשור את החוט על דעת להתירו במוצ"ש, דה"ל שבות דשבות במקום מצוה [דרבים].

ז ומהו קשר של אומן ? היינו קשר שאומן יודע לקושרו ולא ההדיוט, ומיהו י"א כיון שאין אנו בקיאים לדעת מהו קשר "מעשה אומן", יש לאסור כל קשר שקושרים אותו הדק היטב. ולפ"ז יש לאסור לקשור אפילו שני קשרים זה על גב זה, אפילו שאינו לקיימא, מצד שדינו כקשר של אומן, כיון שהוא מהודק היטב. והוא הדין שאסור לפי זה לקשור אפ' קשר בראש החוט שהוא מתהדק היטב שם ודינו כשני קשרים. ולהלכה המנהג להתיר לקשור שני קשרים זה על זה או קשר בראש החוט כל שאינו לקיימא, ובדעתו להתירו תוך שבעה ימים, והמחמיר תע"ב. ומיהו במקום צורך אין להחמיר.

ח אע"פ שמעיקר הדין שני קשרים זה על זה דינם כקשר של הדיוט, מכל מקום אם קושרם על דעת לא להתירם, אסור מדרבנן לקושרם בשבת מצד קשר של קיימא, ולכן אסור ביום טוב של סוכות לאגוד את הלולב ומיניו בשני קשרים זה על זה, אלא רק בעניבה, או בכריכה ויתחוב הראשים בתוכו. (שם עמ' ס"ג. וע"ע בחזו"ע סוכות עמוד שמ"ו).

ולפ"ז אסור לקשור שקית (להבדיל של אשפה) בשני קשרים או בקשר אחד בראש השקית בהידוק (וכמו שרגילים לקשור כשיוצא משם ריח לא טוב מטיטול של תינוק וכדו') כיון שקושרו, ואינו חושב להתירו אחר כך, אלא יקשרנו בקשר אחד בודד, או בעניבה וכדלהלן הלכה י"א.

ט) קשר בודד שהיה קשור מלפני השבת, יש להזהר שלא.... המשך בדף אחרון.

חברי בית הכנסת 'יביע אומר' מקדמים בברכה את הרב איתי בן אהרון שליט"א

המתארח עימנו בשבת - להלן זמני תפילות ושעורי התורה

יום שבת

- 07:30 שחרית ודרשה הרב
- 14:15 תהילים לילדים
- 15:00 שעור תורה עם הרב בבית הכנסת
- 16:00 מנחה ואח"כ סעודה שלישית
- 16:55 שעור תורה עם הרב
- 17:55 ערבית ולימוד תנא דבי אליהו

יום שישי

- 16:50 שיר השירים
- 17:06 מנחה
- קבלת שבת ודרשת הרב
- 20:00 שעור תורה עם הרב בבית הכנסת

טעמו וראו כי טוב ה'

כל יום בבית הכנסת, שחרית בשעה 06:00, מנחה - 20 דק' לפני שקיעה
שעור תורה ותפילת ערבית

ערבית נוספת בשעה 19:00 ולאחר מיכן - מתקיים השעור היומי

- יום א'- הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך
- יום ב'- הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך
- יום ג'- הרב ניתאי כדורי שליט"א - מוסר בשעה 20:00 גמרא מסכת תענית.
- יום ד'- הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך
- יום ה'- הרב אהוד דהאן שליט"א - פרשת שבוע

צארת תורה תשפ"ג ימי' 21:00

שבת שלום ומבורך

'שמיעה טובה'

יְשַׁמְעוּ יְתָרוֹ (יח, א) כל העולם שמעו על הנסים והנפלאות שעשה הקדוש ברוך הוא ביציאת מצרים, כפי שנאמר (טו, יד): "שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת, אז נבהלו אלופי אדום". אולם למרות ששמעו, בכל זאת נשארו כולם באותו מצב כמו שהיו - אף אחד לא הלך לחקור ולראות את מה שממע.

ורק על אחד ויחיד מעידה התורה: "וישמע יתרו". השמיעה אצלו לא הייתה כמו כולם. ברגע שהוא שמע שיש מנהיג ובורא לעולם - הוא הסיק מסקנות, עזב את אורח חייו ואת מעמדו הרם שהיה כהן מדין, והלך חפש את האמת במדבר. וכשמצא שם את מבוקשו, הוא הודה ואמר: "עתה ידעת כי גדול ה' מכל האלהים" - זוהי שמיעה אמיתית.

המשיל הגאון רבי יהודה לייב חסמן זצ"ל משל לכפרי שלא ראה רכבת מימיו, וכשרצה ללכת ממקום למקום היה רוכב על חמור. יום אחד יצא מחוץ לכפר, ובדרכו ראה שורה ארוכה של מוטות ברזל אשר אינו רואה את תחילתם ולא את סופם. חשב הכפרי כי מוטות אלו טובים הם לחרישת האדמה, מיד התיישב עליהם והחל במלאכת פירוק הברזים והברזלים.

בעודו עיף ושקוע במלאכתו, הגיעה לפתע הרכבת מרחוק במהירות. הקטר שהבחין באדם שיושב על הפסים, פתח מיד בצפירה בכל הצופרים והפעיל את כל האזעקות,

השקפה יהודית - הרב אהרון קצין

'נעשה ונשמע אמרו כאחד'

הנה בפרשה מובא את המעמד הגדול והנורא של מעמד הר סיני ומתן תורה, ובגמרא במסכת שבת (פח:): אומרת "אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא, מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כנגינת, ואמר להם אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם".

דברי הגמרא הללו צריכים ביאור, מדוע היה צורך לאלץ את ישראל לקבל את התורה בדרכי כפייה ולאיים עליהם במיתה, הלא היה אפשר לעשות זאת בדרכי שיכנוע, כמקובל בדרך העולם?

"והתוספות" (שם), מוסיפים להקשות לשם מה היה צורך לכפות עליהם את קבלת התורה, הרי כבר הקדימו ישראל נעשה ונשמע, והסכימו לקבל את התורה מרצון? **המהר"ל** מבאר זאת על פי דין אנוסה, היינו שנאמר בתורה שאם אדם לוקח אשה בעל כרחו, הדין הוא שהוא חייב להינשא לה (אם היא חפצה בכך), ולא יכול לגרשה כל חייו, וגם אם בסוף תהיה משוגעת או מוכת שחין, אין לו תקנה לשלחה מעליו. אומרים לו: אם כל כך רציף זאת עד שעשית זאת בעל כרחו, אינך יכול להיפטר ממנה לעולם!

וכן אומר המהר"ל, שזה היה עניין הכפייה המעמד הר סיני, דהנה עם ישראל אמרו "נעשה ונשמע" וקבלו את התורה מרצון. והקדוש ברוך הוא חשב, אמנם עכשיו הם מסכימים לקבל את התורה, אך הרי יודע אני את העתידות, ובעוד זמן לא רב הם יחטאו, ויעשו להם עגל מזהב, ולא ישאר זכר להסכמה ולרצון שהיו בתחילה. ולכן אם ה'חנתונה' שלי עם ישראל תהיה חנתונה רגילה הנעשית ברצון ובהסכמה, אוכל חלילה אחר כך להיפרד מהם ולשלחם מעלי...

לפיכך, מה עשה הקדוש ברוך הוא? הכריח אותם לקבל את התורה, כפה עליהם את ההר כנגינת ואמר: "אם אתם מקבלים התורה מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם", ועל ידי מעשה האנוס, הוא כבל את עצמו כביכול עם ישראל, ו**מעשה שוב לא יוכל לשלחם לעולם** כדן האנוסה.

וה'תוספות' (שם) מתרצים בתירוץ אחר, שהחשש היה שמא בני ישראל יחזרו בהם ממה שקיבלו בתחילה ברצון, מפחד הקולות והברקים והאש הגדולה... ועל כן כפה ה' עליהם את ההר כדי שלא יחזרו בהם.

הגאון **רבי שמואל רחובסקי** זצ"ל הקשה על דברי התוס', דאם היה חשש שיחזרו בהם ישראל מהקבלה, בגלל האש הגדולה והקולות והברקים, אם כן למה מלכתחילה עשה הקב"ה קולות וברקים ואש גדולה האם לא יותר טוב שיוותר על זה בגלל הפחד של עם ישראל? אלא מבאר ר' שמואל שרואים מכאן שלא שייך לוותר על זה, **כי כך צורת לימוד התורה ובקול אש ובקולות וברקים**, היינו ללמוד תורה בהתלהבות דקדושה ובאש קודש, ובקול רם כקולות וברקים, ולכן הקב"ה נתן את התורה בצורה כזו, כדי שידעו כי רק כך לומדים תורה!

ובמדרש תנחומא (פר' נח, סי' ג) מבאר את ענין הכפייה באופן אחר: בני ישראל הסכימו מרצונם לקבל את התורה שבכתב שאין בה יגיעה וצער, והיא מעט, אך את התורה שבעל פה שיש בה דקדוקי מצוות קלות וחמורות, והיא עזה כמות וקשה כשאלו קבאתה, לא הסכימו כל ישראל לקבל מרצונם, ועל כן הוצרך הקב"ה לכפות עליהם את ההר כנגינת. ומוסיף שם המדרש דבר נפלא "**לפי שאין לומד אותה אלא מי שאוהב הקב"ה בכל לבו ובכל נפשו ובכל מאודו**".

לפי דברי המדרש הנזכרים מבארים המפרשים את רש"י הק' שפי' שם במס' שבת (פח:): "**כנגינת** - קובה שמטילין בה שיכר". ולכאורה למה היה צריך שמטילין בה שיכר! אלא מבארים כי התורה שבעל פה נמשלה ליין, כדברי הזהור (ח"ג, דף רע"א ע"ב) על הפסוק (משלי ט, ה): 'לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי' - לכו לחמו בלחמי זו תורה שבכתב, ושתו ביין מסכתי - זו תורה שבעל פה.

ולכן הוצרך לכפות עליהם את ההר **כנגינת** שהוא קערה שמטילין שם יין, כמו שכת' שם רש"י ש'שכר' שהוא יין ישן, כפי שמתרגם אונקלוס את הפסוק (במדבר ג, ג) 'מ'יין ו'שכר ז'ינר' - מ'חמור ו'דת ו'עתיק ז'נר', כדי ללמדנו שכפיית ההר הייתה רק על התורה שבעל פה שנמשלה ליין! (ומתוק האור)

נביא כמה סיפורים נפלאים על גודל עמל התורה של גדולי ישראל. מספרים על **מן הגרא"מ שך** זצ"ל (סופר על ידי המשגיח הגאון **רבי חזקיהו מישקובסקי** שליט"א): אחד הבחורים בישיבת פוניבז' התדפק על דלת ביתו של הרב שך, כדי להתיעץ עמו

על מנת לאותת לאיש שיושב על הפסים. הכפרי לא הבין דבר, אך שמע רעש מעניין: קולות חזקים עולים ויורדים. לרגע הוא נזכר ביום חתונתו ובזמר הכפרי.

הקולות שגברו מרגע לרגע גרמו לכפרי להסיט את ראשו לעבר מקור הרעש, והנה הוא הבחין בעין גדולה עגולה ויפה המתקרבת ובה, ועימה קולות זמר משונים. כשראה את העין הגדולה, נזכר מיד בכרכרה המיוחדת של החתן והכלה המשובצת בקישוטים, ואמר בלבו: בוודאי זוהי חתונה נוסח בני העיר הרעשניים.

הוא אמר בלבו: אקום ואשמח עם החוגגים. ואכן קם על רגליו ופתח בריקוד נלהב. אדם מן הצד שרואה את המחזה הזה, יאמר בלבו: האיש הזה הוא בוודאי חרש, ולכן אינו שומע את צפירתו של הקטר! ומה האמת? הרי הוא שומע היטב! אדרבה, שומע ועוד רוקד. אבל אוי לאותה שמיעה! הרי עוד רגע יהיה למרוסק איברים. כשהקטר צופר, הפירוש "לשמעו" הוא - לרדת מהפסים. מי שאינו מבין את משמעותה של הצפירה - מבחינתו זו אינו "צפירה" אלא הוא שומע את הזמר של החתונה שלו.

והנמשל: כולם שמעו על הנסים והנפלאות, שנאמר: "שמעו עמים", אבל כל אחד שמע משהו אחר. רק אחד "שמע את האמת" - וזהו יתרו, כפי שנאמר: "וישמע יתרו". יתרו שמע שמיעה המולידה מעשים. הוא הבין ובה לידי מעשה. הנה כל עלייתו של יתרו ברוחניות הייתה בזכות שמיעתו. שבת שלום.

דבר מה. "לאחר שלא שמעתי כל תגובה" מספר הבחור, "פתחתי את הדלת ונכנסתי פנימה. חיפשתי את ראש הישיבה בחדרו, והוא לא היה שם, חשבתי לעצמי, והמתנתי לבואו.

"לאחר כמה דקות של המתנה, הרחתי ריח חריף של שריפה, שהגיע מכיוון המטבח. מיהרתי לשם, והנה אני רואה את ראש הישיבה עומד ליד הכיריים. בידו האחת גמרא וביד השנייה הוא מערעב בכף קזירה, שתכולת כל המאכל שבסיר כבר נשרפה מהאש, והסיר עומד להישרף...

"מבירור קצר עלה", ממשיך הבחור לספר, "שהרבנית ביקשה מראש הישיבה שיכין איזה תבשיל. הוא אכן עשה את מבוקשה, אך מרוב שקיעותו בלימוד, הוא לא שם לב שהתבשיל כבר נשרף, ועוד רגע קט, לולא שהייתי בא אל המטבח, הכלי היה נשרף כליל, ומי יודע איך הסיפור היה נגמר..."

עוד סיפור קטן סיפרה **הרבנית קנייבסקי** ע"ה על בעלה מרן שר התורה זצ"ל: היה זה לפני כעשרים שנה, **רבי חיים** זצ"ל ביקש ממנה, שבכל פעם שהיא יוצאת מהבית, תנעל את הדלת, כי אנשים רבים נכנסים ומפריעים אותו ללימודו. פעם אחת היא שכחה לנעול, ורבי חיים נעל את הדלת.

כשחזרה וניסתה לפתוח את הדלת, גילתה שהיא נעולה, והמפתח שלה נותר בבית... הרבנית תיארה איך זה היה: היא עמדה כחום היום מחוץ לבית, עם סלים מלאי ירקות, דפקה ודפקה, אך אין קול ואין עונה, רבי חיים לא שמע, 'שר התורה' שקוע בתוך הלימוד.

לבסוף, לאחר עשרים דקות, רבי חיים פתח את הדלת, הביט כלפי מטה, ואמר: "הרבנית לא בבית", וסגר מיד את הדלת... סיפרה הרבנית: "קראתי לו: חיים, חיים זו אני!", והוא שב לפתוח את הדלת.

הסיפור פורסם בעלון 'נר לשולחן שבת' מפי הרבנית קנייבסקי, כשהגאון רבי אליהו מן הראה לרבינו את הכתוב (רצה לפרסם את הסיפור בספר "כל משאלותיך"), בכה רבינו מאוד, ואמר: "איני זוכר כלום, אבל זה יתכן..."

סיפור שלישי, על הגאון **רבי יוסף שלום אלישיב** זצ"ל מספרים, שבתקופת מחלתה האחרונה של הרבנית שיינא חייה אלישיב ע"ה אשת מרן הגר"ש אלישיב, הייתה תקופה קשה לכל בני הבית. מחלת הריאות הקשה שתקפה אותה הקשתה את החיים עד מאוד.

סבל קשה היה גם מנת חלקו של בעלה - הרב אלישיב באותה תקופה, אך דוקא אז, במצב קשה זה, השתדל לאמץ כוחות לתורה בכל כוחותיו. בזמן כזה, כשסדרי החיים משתבשים כליל, אור כוחות והתגבר פי כמה לשמור את סדרי לימודו הקבועים במסמרות מקדמת דנא.

תלמידיו, שומעי השיעור הקבוע בבית המדרש "**תפארת בחורים**", טוענים בלהט שמתוך אלפי השיעורים ששמעו ממנו במשך שנים רבות, השיעורים האלו שבתקופת מחלתה של הרבנית ע"ה, היו השיעורים החזקים ביותר!

וההסבר בפייה הוא, כי ככל שהתגברו המפריעים לריכוז המחשבה, לא נתן רבינו לעצמו להיסחף אחריהם. אדרבה, החל לשאוב תעצומות נפש מרוחו הגדולה, והגביר פי כמה וכמה את כוח ריכוזו. אותות המלחמה על ריכוז המחשבה ניכרו היטב לפי התוצאות. וככל שהתגברו המפריעים - התגבר גם הכח הנגדי, עד שנסתיימו בנצחוננו הגדול בס"ד.

תופעה זו הייתה מפליאה לכל מי שזכה להתבונן בה. גם כאשר היה רבינו שרוי בזקנה מופלגת, עבר זה מכבר את גיל המאה שנה, גופו לא תיפקד, והיה מלא בייסורים ובמכאובים שהתעוררו בכל יום על כל צעד ושעל, אבל כלפי חוץ, אין איש רואה מאומה...

למרות הייסורים והמכאובים המשיך רבינו לעסוק בתורה למעלה משמונה עשרה שעות ביממה - ברציפות, בהתמדה בשיא החיוניות כבימים ימימה. הוא לא ויתר לעצמו ולא כלום, לא פסק לרגע מריכוזו המופלא ולא החליש את עוצמת לימודו... (מתוך הספר "אוצר הסיפורים למנחמים ומרצים")

הנה כך הם גדולי ישראל, וזה מה שאנו צריכים ללמוד מהם, להשקיע את מירב ההתאמצות וההשקעה ואת כל הכוחות שלנו לעמול בתורה, ולשמוע כמה שיותר שיעורי תורה בכל זמן שאפשר.

שבת שלום ומבורך.

'כל תשומת הלב'

בתחילת הפרשה מתוארת הגעתו של יתרו אל מדבר סיני למחנה ישראל. : "וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל עמו כי הוציא ה' את ישראל ממצרים ויקח יתרו חתן משה את צפורה אשת משה אחר שלוחיה. ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה. ושם האחד אליעזר כי אלקי אבי בעזרי ויצלני מחרב פרעה. ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה אל המדבר אשר הוא חנה שם הר האלקים. ויאמר אל משה אני חתנדך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה. ויצא משה לקראת חתנו וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו לשלום ויבאו האהלה"

מה היו הדברים ששלח יתרו למשה?

מביא רש"י מדברי חז"ל במכילתא : " **ויאמר אל משה**. ע"י שליח: **אני חתנדך יתרו וגו'**. אם אין אתה יוצא בגיני צא בגין אשתך, ואם אין אתה יוצא בגין אשתך צא בגין שני בניה."

יתרו שולח למשה שהוא מגיע אליו. ואם אין די בכך, ולא תצא לקראתי מהענן, גם אשתך צפורה עמי. ואם גם בואה לא יגרום לך לצאת לקראתה מהענן (כי כבר גירשה משה כשירד למצרים) אזי צא בשביל בניך.

משה רבנו שומע " **ויצא משה לקראת חתנו** " הוא יוצא לקראת יתרו.

אך חז"ל מפרשים **שלא יצא סתם "ויצא משה**. כבוד גדול נתכבד יתרו באותה שעה, כיון שיצא משה, יצא אהרן נדב ואביהוא, ומי הוא שראה את אלו יוצאין ולא יצא."

לא די בכך שיצא משה לקראת יתרו בכבוד גדול הוא אף משתחוה ליתרו ונושק לו " **וישתחו וישק לו**. איני יודע מי השתחוה למי, כשהוא אומר איש לרעהו, מי הקרוי איש, זה משה."

צפורה והילדים לא נזכרו כלל בחלק זה. האם משה לא התייחס אליהם?

האם לא שמח בביאתם?

ברור שמשה שמח מאוד בביאתם.

אך משה הרגיש כי יתרו נמצא במצב נפשי לא פשוט. הוא עזב את כבודו ככהן מדין ובא לישראל להתגייר. משה שומע מבין המילים כי יתרו לא בטוח בכך שמשה מכבד אותו. לכן יוצא משה בצורה מובהקת באופן שיכבד את יתרו כבוד גדול. לא זו בלבד, אלא הוא כמעט לא מתייחס לאשתו וילדיו, על מנת שיתרו לא יחשוב שקבלת הפנים עבורו היא כיסוי לשמחה האמיתית שיש למשה בעיקר בראותו את אשתו ובניו.

לכן משה בוחר להעניק את כל תשומת הלב ליתרו. עד כדי כך שיתרו חש כי משה מכבד אותו ומעריך אותו, ובהמשך גם מעיז להביע את דעתו.

פעמים רבות דברים כאלה קורים בין בני זוג.

הבעל נפגש עם האשה. אך היא חשה שהוא עושה זאת רק כדי לרצותה. והוא אינו מעריך באמת אותה ואת דעתה.

האפשרות היחידה להגביה את נפשה המדוכדכת היא להפנות אליה את כל תשומת הלב.

אין הכוונה להיות עסוק רק באשה כל החיים. אלא בגבולות הנורמה.

כל זוג לפי יכולותיו ואפשרויותיו.

יש לפנות זמן למפגש אישי של שני בני הזוג בלבד.

כאשר נפגשים, יש לוודא כי הטלפונים סגורים ואין דבר המסיח את תשומת הלב.

מוטב להיפגש במקום שקט. ללא אנשים שיפריעו לכם.

אולי אפילו לקחת איזה סלט לאכול יחד בחיק הטבע.

עלינו להיות מרוכזים בנן הזוג ובדברים אותם הוא אומר. להקשיב היטב לניואנסים ולמנגינה.

בכך ניתן לו את התחושה שאנו אכן מעריכים את בן הזוג באמת ולא רק משתמשים בו כסעיין לתפעול הבית.

שבת שלום ומבורך

לייעוץ וסיוע ניתן להתקשר 0523898468.

הושן משפט- הרב יצחק פריי

'משולחן בית הדין'

שאלה: יוסי הביא את כדור הרגל שלו למגרש ושיחק עם חבריו. אחד מחבריו בעט את הכדור בעוצמה. הכדור פגע בשפיץ שבלט מהגדר והתפוצץ.

האם אותו חבר חייב לשלם את הכדור?

תשובה: ראשית עלינו להגדיר את מעשהו של החבר. האם זהו שימוש סביר או מעשה המוגדר כמעשה נזק.

אם המעשה היה מוגדר כמעשה נזק, אזי הוא נקרא מזיק בידיים וחייב.

אך מכיוון שהמעשה אינו מוגדר כך. הרי אם רוצים לחייב זה מצד אחר.

התורה מסווגת שימוש בחפץ לארבעה סוגי "שומרים".

שומר חנם – שאינו מפיק תועלת מהשמירה.

שומר שכר – המקבל שכר על שמירתו.

שואל – שאינו משלם על השימוש בחפץ.

שוכר – הלוקח את החפץ לשימוש בתשלום.

אם נגדיר את החבר המשחק כאחד השומרים. ודאי זהו שואל.

שואל אמנם חייב אף על אונס. אך לא כאשר זהו השימוש הרגיל. הנקרא בלשון חז"ל "מתה מחמת מלאכה".

כמו כן אם הבעלים מסייע לשואל במלאכתו, הרי זה מוגדר כ"בעליו עמו" והרי הוא פטור.

ולענייננו העולה הוא כי חברו של יוסי פטור מתשלום.

פתרון לחידה משבוע שעבר:

1. באיזה מדבר הלכו בני ישראל אחרי קריעת ים סוף?

2. מצא בשירת הים 5 ביטויים שונים שמציינים פחד.

3. עיין ברשי וציין מה שם בנה של מרים ומה שם בעלה?

4. "וחמושים עלו ב" מארץ מצרים." ציין 3 פירושים למלה חמושים. (רש"י)

5. על איזה פסוק מזכיר רש"י את הפתגם "טוב שבנחשים רצוץ את מוחו?".

התשובות

1. מדבר שור.

2. חיל, בהלה, רעד, אימה, פחד.

3. בעלה של מרים כלב בן יפונה ובנה חור.

4. א. מזוינים בכלי נשק. ב. מזורזים. ג. חמישית- כלומר רק 1 מתוך 5 יצאו ממצרים.

5. בפסוק: "וכל רכב מצרים ושלישים על כולו" (י"ד, ז)

חידה

1. שבע שמות היו ליתרו. מה הם השמות? (עיין ברש"י)

2. ציין 2 פירושים למילה יחד בפסוק: "יחד יתרו על כל הטובה אשר עשה לישראל". (רש"י)

3. יתרו היה חותן משה. מי היה החותן של אהרן?

4. בפרשתנו מסופר על מתן תורה. מה הקשר בין התורה למספר 3?

5. "ואם מזבח אבנים תעשה לי, לא תבנה אתהן גזית". מדוע?

יעוץ תורה לנשים ונערות ימי שני בשעה 20:45
 אהל אהבה הפקודה הבית הירוקי חינוך וילד

בזכות נשים

כי התורה כוללת את כל הטובות שבעולם...

חברי הקהילה שואלים

מהו המקור לשתיית יין בסעודה שלישית, והאם מותר לשתות יין כסעודה שלישית סמוכה לתפילת ערבית?

הנה קודם שנתחיל לדבר בזה, היות ויש שחושבים שסעודה שלישית אינה חובה כמו סעודת הלילה וסעודת הבוקר, וכבר כתבנו בזה שיש חיוב וחשיבות גדולה לאכילת סעודה שלישית, ושצריך ללמד את בניו ובני ביתו לקיים מצווה זו, ראיתי לצרף בזה מעשה שסיפר לי ידידי רבי שלום סעדון ה"ו שהיה איש אמונו ומקורבו של מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל, שפעם אחת נתארח אצל הרב זצוק"ל לסעודה שלישית, הנגיד יצחק קטן מראשי הקהילה במקסיקו, ושם לב מרן זצוק"ל שלא נטל את ידיו לסעודה, ושאל אותו על מה ולמה לא נוטל ידיו לסעודה, ענה ואמר אצלנו במקסיקו לא נוהגים בזה... הרב הסביר לו בנחת גורל החיוב של סעודה שלישית ושצריך לאכול בה לחם בדווקא, וקיבל על עצמו, כשהגיע לארצו ונחלתו התחיל לאכול סעודה שלישית, בני ביתו ראו אותו אוכל ושמח אכלו גם, עד שבכל הקהילה נשתרש הדבר והחלו לקיים הסעודה כדת וכדין, וסיפר לו שבכל הקהילות במקסיקו מקפידים בסעודה שלישית כדת וכדין, צא וראה מה כוחו של אדם אחד שקיבל דברי מרן זכה להשפיע על כל בני עירו.

האם צריך לשתות יין בסעודה שלישית?

כתב הרמב"ם (הל' שבת פרק ל הל' ט), חייב אדם לאכול שלש סעודות, וצריך לקבוע כל סעודה משלשתם על היין ולבצוע על שתי ככרות, והבין הטור מדבריו שצריך לעשות קידוש קודם סעודה שלישית, כמו בסעודת הלילה והבוקר, וחלק עליו, ופלפלו בדבריו רבותינו הראשונים, וסברו שבאמת כוונתו היתה שצריך קידוש ותמחו עליו. ומרן הבית יוסף – כתב בבדק הבית, שמוכח מדברי הרמב"ם שאין כוונתו לכך, אלא שצריך לקבוע עצמו לשתיית יין בתוך הסעודה, וכן הבינו בדבריו עד כמה מרבותינו האחרונים, וצא וראה שאין מי שנוהג בזה.

ומרן זצוק"ל הביא בזה דברי המפרשים בדעת הרמב"ם, וגם מה שהביא בספר תיקוני שבת שעל פי הקבלה, יש לקדש על היין, וחלק על דבריו וכתב שגם על פי הסוד אין טעם לקידוש בסעודה שלישית.

ולכך למעשה אין טעם לקדש על היין קודם סעודה שלישית, ומכל מקום נכון לצאת ידי שיטתו ולשתות יין בסעודה שלישית.

והנהגה האחרונה (שלחן שלמה שבת א' עמוד שע"א) ובספר ירושלים במועדיה (לגר"א נבנצל) שבת ב', שאין חיוב לשתות רביעית יין, אף שלשון הרמב"ם היא לקבוע על היין, הכוונה שישתה בסעודה יין מעט, ועל ידי זה הסעודה חשובה יותר, וחיידש שם יותר מזה שדי שאחד מן המסובים שותה, מכל שכן מקידוש שדי שאחד שותה היין.

האם מותרת שתיית יין קודם תפילת ערבית?

פסק מרן בשלחן ערוך (סימן צ"ט סעיף א') "שתה רביעית יין אל יתפלל עד שיסיר יינו", ורבותינו קראוהו שתוי, ובירושלמי (תרומות פ"א ד) אבא בר רב הונא אמר שתוי אל יתפלל ואם התפלל תפילתו תחנונים, שיכור אל יתפלל ואם התפלל תפילתו גדופין, אי זהו שתוי כל ששתה רביעית שיכור ששתה יותר תמן אמר כל שאינו יכול לדבר לפני המלך, וכתב הטור רמז להלכותינו יין ושכ"ר א"ל תש"ת - ראשי תיבות ואם שתה כדי רביעית אסור להתפלל תפלת שכור תועבה, תפלת שתוי תפילה.

מכל מקום יין ששותה בתוך הסעודה הקלו בו הפוסקים כשיודע שאינו משפיע עליו כל כך, ובפרט אם הוא מזוג במים, וביחוד בינות שלנו שהם נחשבים חלשים, ולכך לא צריך למנוע עצמו מלשתות רביעית יין בסעודה מחמת התפילה, כל שיודע שאין היין משפיע עליו.

אך משום שהגענו לדבר בזאת, יש וודאי להמנע מלשתות משקאות חריפים, קודם תפילת שחרית, ואפילו פחות מרביעית, כמו שהנהיגו עצמם בכמה מקומות, ואין יעמוד בפני המלך והוא מבושם במשקאותיו, והמציאות מוכיחה שאחרי ששותה כך, אין נראה כעומד בפני המלך, ולכן ימנע עצמו מזה ולשומעים תבוא ברכת טוב.

שבת שלום ומבורך.

המשך - מורנו ורבנו הלכה למעשה

להוסיף עליו קשר שני בשבת, לחזקו הדק היטב, ולכן צריך להזהר מאוד בקשר העליון של הציצית שלפעמים הוא מתרופף הרבה ואסור למושכו ולהדקו.

ז' שני קשרים שקשרם ביחד בימי החול, בסתם, מבלי לחשוב אימתי יתירם, אינם נחשבים קשר של קיימא, ומותר להתירם בשבת, שמכיון שבשעת הקשירה לא היה הדבר ודאי שישאירם זמן רב בלי התרתם, לכן אף אם נקשרו זמן מרובה לפני השבת, מותר להתירם בשבת.

יא) עניבה בלי שום קשר, אין עליה תורת קשר ומותרת בשבת, אף על פי שהיא מהודקת יפה, ודעתו שתתקיים כן תמיד, וכן קשר אחד בודד בלי עניבה, מותר לקושרו על דעת להתקיים לעולם, וקשר אחד עם עניבה על גביו, מעיקר הדין ג"כ אין עליהם תורת קשר, ומותר לקשור קשר בודד אחד עם עניבה על גביו, אפילו על מנת להתקיים. ומיהו טוב להחמיר שלא לקשור באופן זה אלא כשעומד להתירו בתוך שבעה ימים, לחוש לסוברים שדינו כ"קשר" הדיוט, שאסור לקיימא.

יב) ספר תורה (אשכנזי) שקושרים אותו במפת הס"ת, מותר לקושרו בשחרית בקשר ועניבה על גביו על דעת להתירו במנחה, ואפ' במנחה יש להתיר לקושרו כ"ל על דעת להתירו בשני וחמישי, כיון שהוא פחות משבעה ימים. ולדידן אפילו בשני קשרים יש להתיר לקושרו, על דעת להתירו באמצע השבוע, כל שיש צורך בכך וכנ"ל.

יג) שרוך הקשור בערב שבת בקשר ועניבה על גביו, או אפילו בשני קשרים (לדידן, וכנ"ל), מותר

להתירו בליל שבת כשחולץ מנעליו, וכן מותר לקשור מנעליו שוב ביום שבת בבוקר, בקשר ועניבה על דעת להתירו תוך שבעה ימים, ואפ' בשני קשרים יש להתיר לדידן כל שיש צורך בכך וכנ"ל.

יד) מותר לאישה לקשור שני קשרים במטפחת ראש שעליה. [ואפילו אם אינה פותחת את קשרי המטפחת בכל יום, אלא פורטת אותה עם הקשר מותר, כיון שאינם מהודקים היטב, וגם מסתמא עומדת להתירה בקרוב].

טו) מותר להשתמש באזיקונים בשבת שקצה חוט אחד מרצועה צרה העשויה מפלסטיק, נכנס בקצה השני ונתפס בו, ונועדו לתפוס בהם דברים יחדי, ידובקו ולא יתפרדו, ונעשו כאחדים בידו, שנראה שאין בזה משום קושר ולא משום תופר.

טז) חוט ברזל שמסבבים אותו סביב כיסוי בקבוק שמפניה וכיוצ"ב, מותר לפתוח אותו בשבת, ומותר גם לסגור שקיות או בקבוקים על ידי חוטי ברזל אלו, (ואינו דומה לפותל חבל מחוטי צמר, ששם צורת בנין החבל נעשית ע"י ההתקשרות של חלקי החבל, משא"כ כאן כל עיקרו של החוט נעשה רק לסבב את כיסוי הבקבוק, ובכדי שיחזיק מעמד מסבבים שני ראשיו, ונראה לכל שהם שניים, לכך אינו דרך קשירה כלל).

יז) זוג נעלים או גרבים שנגמרה מלאכתן, ואח"כ תפרו אותם יחד על דעת שהקונה יתיר את תפירתם, דינם כקשר הדיוט שאינו לקיימא (אפ' שאפשר שיעבור זמן רב עד שיקנו אותם, עדיין קשירתם "בגדר" לא לקיימא) ומותר לנתקן זה מזה, שגם תפירה דינה כקשר, וכל שאינו לקיימא

מותר, [אלא שלא ינתקן בפני עם הארץ, ולכתחילה נכון לנתקן בערב שבת]. יח) עוף צלוי או בשר צלוי שקשור בקשר עם השפוד מותר להתיר את הקשר או לחותכו בסכין, שהקשר אינו של קיימא, שעומד להתירו בשעת האכילה.

יט) שרוך שנשמט מן הנעל, מותר לחזור ולהשחילו בנעל, [כיון שמחזירו בלא טורח כיום שהנעלים שלנו יש להם טבעת סביב הנקבים, וגם בשרוך יש דבר קשה שיכולים להכניסו בנקל]. ואפילו שרוך חדש במנעל ישן מותר להשחילו, [מהטעם הנ"ל, וגם שיש תורת כלי על השרוך החדש גם לפני שמשחילו].

כ) ומיהו מנעל חדש אין להשחיל בו שרוך [אפילו ישן], כיון שנחשב למתקן מנא, שע"כ יהיה ראוי להשתמש בו. ויש מתירים להשחיל שרוך אפ' במנעל חדש בימינו [מהטעם הנ"ל שמשחילו בנקל, וגם מטעם שאפשר להלך בנעליים אפילו בלי שרוכים, ואין השרוכים עשויים אלא להדקם ברגליו, לא נחשב למתקן מנא]. והמקילים בזה יש להם ע"מ שיסמוכו. ומותר ליטול שרוך ממנעל שיש לו, להעבירו ולהשחילו במנעל אחר כשיש צורך בכך. ולשיטת המקילים הנ"ל מותר אפ' להשחילו במנעל חדש. (שם עמוד ע"ח).

כא) מותר לחבר שני חלקי בגד ע"י תחיבת מחט שלש תחיבות או יותר, ואין לחוש משום איסור תופר, כיון שמחברם ע"י מחט בלי חוט, וכן מותר לחבר חלקי בגד בסיכת בטחון אפילו ע"י תחיבות רבות.

אחי הפקת את תפילתיך לאחפונתך? בליקת תפילתיך ביביע אומר

חייב אדם לקבוע זמן ללימוד תורה כל יום שיעור תורה ביביע אומר